

UITSpraak van de Tuchtcommissie

Kamer : Seksuele intimidatie
Kamervoorzitter : dhr. mr. R.J.A. Dil
Lid : dhr. drs. A.A.M. Oostveen
Lid : dhr. mr. W. Boshuis
Zaaknummer : T 2019011/2019-66-01

In de zaak van:

1. Betrokkene

Naam : [naam betrokkene] ('**betrokkene**')
Adres : [adres]
Postcode gemeente : [woonplaats]
Lid van de sportbond : Koninklijke Nederlandse Zwembond

2. Aangever

Naam sportbond : Koninklijke Nederlandse Zwembond ('**KNZB**')
Rechtsvorm : vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
Statutaire vestiging : Eindhoven

3. **Aanklager** : dhr. mr. R. van Bokhoven

4. **De procedure**

- Bij brief van 4 november 2019 met bijlagen aan de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie, van het Instituut Sportrechtspraak ('**ISR**') heeft de aanklager namens de KNZB aangifte gedaan van een overtreding van het ISR Reglement seksuele intimidatie van 1 april 2019 ('**Tuchtreglement SI**'), naar aanleiding van meldingen van grensoverschrijdend gedrag van [betrokkene].
- Bij aangetekende brief van 19 november 2019 heeft het ISR [betrokkene] in kennis gesteld van de aangifte met bijlagen. [betrokkene] is daarbij geïnformeerd over de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en voorts is [betrokkene] gevraagd of hij een mondelinge behandeling wenst. Op dezelfde datum is van deze correspondentie via de aanklager een afschrift aan de KNZB verstuurd.
- Namens [betrokkene] heeft dhr. mr. E. Koster van Achmea Rechtsbijstand als gemachtigde een verweerschrift bij het ISR ingediend, gedateerd 17 december 2019, waarvan kopie op 19 december 2019 door het ISR aan de aanklager is verzonden.
- De zitting van de tuchtcommissie heeft op 27 januari 2020 plaatsgevonden in Nieuwegein. [betrokkene] is in persoon verschenen, samen met zijn gemachtigde mr. Koster en zijn moeder [naam moeder betrokkene]. Aan de zijde van [betrokkene] zijn als getuigen verschenen [getuige 1] en [getuige 2]. De aanklager is verschenen, in aanwezigheid van dhr. mr. P.J. Helgering, Coördinator Integriteitskwesies ISR.

5. Aangifte/grondslag van de tuchtzaak en verweer betrokkene

De aanklager heeft van de volgende overtreding aangifte gedaan, deels zakelijk weergegeven:

- 5.1 Op [datum wedstrijd] heeft [betrokkene] met [club 1] deelgenomen aan een gemengde dames/heren waterpolowedstrijd tegen [club 2] (de 'wedstrijd').
- 5.2 Tijdens de wedstrijd heeft [betrokkene] de speelsters van [club 2] [aangeefster 1] en [aangeefster 2] de aangeefsters, onheus bejegend door hen zodanig aan te raken dat zij dit als seksueel ongewenst hebben ervaren. Zo heeft [betrokkene] meerdere malen in de borsten van beide speelsters en in de bil van [aangeefster 1] geknepen dan wel de borsten en bil betast. Dit gedrag van [betrokkene] vond zowel plaats als de bal in de buurt was, als wanneer de bal niet in de buurt was. Getuigen hebben waargenomen dat beide speelsters zeer geëmotioneerd uit het zwembad zijn gekomen.
- 5.3 Het is voldoende aannemelijk dat genoemde voorvallen hebben plaatsgevonden, waarbij de aanklager zich, in aanvulling op de verklaringen van beide aangeefsters in het kader van de aangifte en de aanvullende verklaring in het kader van het onderzoek van [aangeefster 1], heeft gebaseerd op de bij de aangifte van [aangeefster 2] gevoegde getuigenverklaringen van [getuige 3], [getuige 4] en [getuige 5], die alle drie als toeschouwer bij de wedstrijd aanwezig waren. Voorts heeft de aanklager zich gebaseerd op de tijdens het onderzoek afgelegde aanvullende getuigenverklaring van [getuige 3] voornoemd. De aanklager heeft deze verschillende verklaringen in onderlinge samenhang beschouwd.
- 5.4 De volgende overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie ISR van 1 april 2019 is bewezen:

Primair: artikel 5 lid 1 jo. artikel 7, lid 3, sub h. Tuchtreglement SI: het op zodanige wijze aanraken van het lid, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.

Subsidiair: artikel 5 lid 1 Tuchtreglement SI: Seksuele intimidatie is, elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een dreigende, vijandige of beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

- 5.5 De aanklager heeft namens het bondsbestuur van de KNZB de tuchtcommissie verzocht [betrokkene] op grond van voornoemde overtreding van het Tuchtreglement SI de volgende straf op te leggen:
- Een verbod op de deelname van wedstrijden van de KNZB voor de duur van 12 (twaalf) maanden.
 - Een voorwaardelijke schorsing van de KNZB voor de duur van 12 (twaalf) maanden, met een proeftijd van 2 (twee) jaar.
- 5.6 [betrokkene] heeft ontkend zich aan de overtreding schuldig te hebben gemaakt en hij heeft daartoe, via zijn gemachtigde, schriftelijk verweer gevoerd. Ter zitting van de tuchtcommissie is [betrokkene] bij zijn ontkenning gebleven.

6. Beoordeling door de tuchtcommissie

6.1 Bevoegdheid en ontvankelijkheid

6.1.1 [betrokkene] is, zoals door hem bevestigd in zijn verweerschrift, lid van de KNZB. Krachtens de statuten van de KNZB worden overtredingen inzake seksuele intimidatie berecht door de tuchtcommissie en de commissie van beroep van het ISR met inachtneming van het Tuchtreglement SI. Deze aan het ISR overgedragen bevoegdheid is op 1 april 2014 bij overeenkomst tussen de KNZB en het ISR nader geformaliseerd. De tuchtcommissie verklaart zich dan ook bevoegd om van de onderhavige tuchtzaak kennis te nemen.

6.1.2 De tuchtcommissie stelt vast dat de aangifte aan de eisen die daaraan in het ten deze toepasselijke Tuchtreglement SI worden gesteld voldoet en ook overigens zijn er geen formele bezwaren om de tuchtzaak in behandeling te nemen.

7.1 De overtreding waarvan aangifte

7.1.1 Beoordeeld dient te worden of de aan [betrokkene] verweten gedragingen een overtreding van het Tuchtreglement SI opleveren. De tuchtcommissie overweegt daartoe als volgt.

7.1.2 [betrokkene] wordt – kort gezegd zakelijk weergegeven – verweten dat hij tijdens de wedstrijd [aangeefster 1] en [aangeefster 2] onheus heeft bejegend door hen beiden meerdere malen in de borsten te hebben geknepen en voorts dat hij in de bil van [aangeefster 1] heeft geknepen. Die gedragingen zijn door beide speelsters als ongewenst en seksueel intimiderend ervaren, hetgeen naar het oordeel van de aanklager kwalificeert als een overtreding van het Tuchtreglement SI.

7.1.3 Bij de aangifte zijn verklaringen gevoegd van de beide aangeefsters en voorts zijn bij de aangifte van [aangeefster 2] drie belastende getuigenverklaringen gevoegd en wel van [getuige 3], [getuige 4] en [getuige 5], die alle drie als toeschouwer bij de wedstrijd aanwezig waren.

De desbetreffende verklaringen luiden onder meer als volgt:

Verklaring [aangeefster 1]:

“Tijdens deze wedstrijd heeft speler [betrokkene] met [capnummer] van [club 1] mij betast en geknepen in mijn borsten en bil. Meerdere keren in mijn borsten en één keer hard in mijn bil. Hij kneep in mijn borsten op de momenten dat hij als midvoor bij het doel lag en ik hem als midachter verdedigde en mijn handen boven water had. Hij kneep mij hard in mijn bil op het moment dat de aanval voorbij was en ik hem voorbij zwom. Op die momenten kon ik daar niet veel tegen doen. Hij is groot en sterk en ik voelde me weerloos en geïntimideerd. (...) Hij deed dit ook bij een andere speelster van mijn team. (...) Ik voel mij seksueel geïntimideerd door [betrokkene], wat hij heeft gedaan is respectloos en hij heeft hiermee mijn grenzen overschreden.”

“Onder water deed hij echter andere dingen dan wat de bedoeling was. Hij zat ten hoogte van mijn borst te verdedigen en dat vond ik al raar. Normaal als een jongen dat doet, dan schrikken ze hiervan en zeggen ze meteen sorry en zijn ze voorzichtiger. Dat was hier niet het geval, dat was opmerkelijk vond ik. Later ging ik zwemmen, toen wij de bal hadden en toen kneep hij in mijn kont. (...) Toen ben ik ook uit het water gegaan. (...) Ik ging huilend het water uit.”

Verklaring [aangeefster 2]:

“Het voorval vond plaats tijdens de wedstrijd en is gepleegd door speler [capnummer] [betrokkene]. (...) Ik moest hem verdedigen. Bij het verdedigen lag ik tegen zijn rug aan met mijn handen boven water. Hij ging met zijn linkerhand onder water en kneep in mijn borst. De eerste keer dacht ik dat het per ongeluk was, maar het gebeurde in de aanvallen daarna nog een paar keer. Hij kneep in mijn borst maar liet ook zijn hand erop rusten. Tevens voelde ik dat hij met zijn vingers in mijn badpak probeerde te komen. Bij mijn borsten maar ook ter hoogte van mijn vagina. Ik heb me alle keren losgemaakt en hem geprobeerd weg te duwen. Ik raakte wat in paniek en wist niet wat ik moest doen om hem te stoppen. Ik heb tegen hem gezegd dat hij moest stoppen. Hij reageerde met de opmerking “dit is waterpolo, als je er niet tegen kan ...”. (...) Ik heb al 2 nachten erg slecht geslapen en het maakt me erg verdrietig. Ik voelde me vies. Waar haalt hij het lef vandaan om dit te doen ... Ik vind het respectloos en zeer kleinerend. Ik vind het niet kunnen dat iemand dit doet. Ik heb ook begrepen dat hij dit bij een teamgenootje heeft gedaan.”

Verklaring [getuige 3]:

“[aangeefster 2] lag op haar buik, gezicht richting [betrokkene], [betrokkene] zwom op haar af, deed zijn armen onder water, zwom met zijn benen richting [aangeefster 2]. Vlakbij gekomen, gezichten konden elkaar bijna raken, deed [betrokkene] zijn beide armen onder [aangeefster 2] omhoog, deed zijn beide handen, open kant richting haar borsten en pakte deze met beide handen beet. Dit alles in enkele seconden. Het was een bewuste actie vanuit mijn positie.”

“Beide meiden waren na afloop helemaal van de kaart. Ze waren niet meer aanspreekbaar en heel verdrietig. Ze konden alleen maar huilen.”

Verklaring [getuige 4]:

“[betrokkene] (club 1) en [aangeefster 2] lagen bij elkaar. Steeds als de aanval begon had [betrokkene] de borst van [aangeefster 2] in zijn hand alvorens hij zich afzette om te gaan spelen.”

Verklaring [getuige 5]:

“In drie gevallen zag ik dat [betrokkene] naar de midvoor positie zwom en daar aangekomen de borsten van [aangeefster 2] vast pakte en zeker 5 seconden vasthield. [aangeefster 2] probeerde met haar eigen handen de handen van [betrokkene] los te maken, maar [betrokkene] hield de borsten vast.”

7.1.4 [betrokkene] heeft geen medewerking aan het onderzoek van het ISR verleend, in de zin dat hij niet gehoord wilde worden. Hij heeft, zowel in het door zijn gemachtigde ingediende verweerschrift als ter zitting van de tuchtcommissie, ontkend zich aan de overtreding zoals opgenomen in de aangifte schuldig te hebben gemaakt. Dat standpunt blijkt ook uit de mailwisselingen tussen het ISR en de moeder van [betrokkene], [moeder betrokkene] die onderdeel uitmaken van het onderzoeksdossier. In de mail van [moeder betrokkene] aan het ISR van 1 juli 2019 is een verslag opgenomen van [betrokkene] met daarin de volgende passage:

“Vooropgesteld ik heb niemand in de borsten geknepen, dat doe ik niet, zou ik nooit doen en heb het nog nooit gedaan, dat heeft niets met waterpolo te maken. Ook daarbuiten doe je dit soort dingen niet.

[betrokkene]”

- 7.1.5 Gezien de ernst van de verwijten had het naar het oordeel van de tuchtcommissie bepaald in de rede gelegen dat [betrokkene] zijn medewerking had verleend aan het onderzoek. De tuchtcommissie rekent [betrokkene] aan dat hij die medewerking heeft geweigerd. Daarbij laat de tuchtcommissie het argument van [betrokkene], zoals verwoord in zijn verweerschrift, dat hij zich *“door de wijze van bejegening feitelijk al meteen veroordeeld voelde”*, als vooringenomen, voor diens rekening.
- 7.2 De tuchtcommissie baseert haar beoordeling mede op de eigen verklaring van [betrokkene] zoals weergegeven in het verweerschrift d.d. 17 december 2019 en op hetgeen hij ter zitting mondeling heeft verklaard. [betrokkene] verklaart dat hij deze wedstrijden in het kader van de [naam competitie] nooit echt leuk heeft gevonden omdat het krachtsverschil simpelweg te groot is. In dergelijke wedstrijden valt het, aldus [betrokkene], eigenlijk ook nooit goed te doen. Voorts verklaart [betrokkene] dat hij altijd een ambitieuze waterpoloër is geweest, die graag het maximale uit een wedstrijd wil halen. Tevens kan hij in wedstrijden ook nieuwe technieken uitproberen. Uiteindelijk is het echter wel een competitiewedstrijd, waarin het eindresultaat van belang is. Hij erkent dat bepaalde fysieke duels hebben plaatsgevonden, maar hij meent nergens over de schreef te zijn gegaan.
- 7.3 De wedstrijd waar het om ging is een 10-0 overwinning geworden voor het team van [betrokkene], waaruit het krachtsverschil blijkt. Gelet op de schriftelijke verklaringen van de beide spelers en de andere getuigenverklaringen, die de tuchtcommissie in onderlinge samenhang beschouwd als consistent en overtuigend beoordeelt, alsmede gelet op het verweer van [betrokkene] zoals hiervoor kort weergegeven, is naar het oordeel van de tuchtcommissie voldoende aannemelijk dat [betrokkene] beide spelers opzettelijk en meermalen in de borsten respectievelijk in de bil van [aangeefster 1] heeft geknepen, op een wijze die – mede vanwege zijn postuur – voor de spelers intimiderend was.
- 7.4 Voorzover het gedrag van [betrokkene] al niet in het kader van het fysieke spel als doelbewust moet worden beschouwd, had [betrokkene] gelet op het door hemzelf ook onderkende krachtsverschil moeten inzien dat zijn wijze van spelen door de jonge spelers om voor de hand liggende redenen als bepaald ongewenst zou worden ervaren. Gelet op het krachtsverschil en fysieke overwicht was er ook geen noodzaak om de duels met zijn tegenstanders op zodanige wijze aan te gaan.
- 7.5 [betrokkene] heeft aldus de waardigheid van de spelers aangetast, nu dat – zo valt af te leiden uit de getuigenverklaringen - evident tegen de wil van de spelers geschiedde, en voor hen een vernederende en kwetsende situatie heeft gecreëerd die schadelijk voor hen is geweest. De tuchtcommissie heeft wat betreft de aannemelijkheid van het grensoverschrijdend gedrag van [betrokkene], ook rekening gehouden met de emotionele reacties die [betrokkene] vanwege zijn gedrag teweeg heeft gebracht bij beide spelers, onder meer blijkend uit de getuigenverklaring van [getuige 3] dat beide spelers overstuur waren en voortdurend huilden.
- 7.6 De tuchtcommissie rekent het [betrokkene] aan dat hij, van meet af aan, de verwijten heeft ontkend en geen enkel excuus heeft gemaakt aan de beide spelers.
- 7.7 De tuchtcommissie stelt vast dat de verweten gedragingen kwalificeren als een overtreding van [betrokkene] in de zin van artikel 5 lid 1 jo. artikel 7 lid 3 sub h Tuchtreglement SI en dat die overtreding op grond van artikel 8 lid 3 Tuchtreglement SI strafbaar is.

8. Strafmaat

- 8.1 Gelet op de aard en de ernst van het grensoverschrijdend gedrag, waarbij [betrokkene] zich in een kort tijdsbestek schuldig heeft gemaakt aan herhaaldelijke seksuele intimidatie jegens twee personen, is de tuchtcommissie van oordeel dat vanuit repressief en preventief oogpunt een deels onvoorwaardelijke straf op zijn plaats is. Dat [betrokkene] heeft aangegeven met waterpoloën gestopt te zijn doet daaraan niet af.
- 8.2 De tuchtcommissie overweegt daarbij dat [betrokkene] – met het persisteren bij ontkenning van de verwijten – geen enkele verantwoordelijkheid heeft willen nemen voor zijn gedragingen noch daarvoor spijt heeft getoond.
- 8.3 [betrokkene] zal op grond van het voorgaande worden veroordeeld tot een schorsing voor de duur van twaalf (12) maanden, waarvan negen (9) maanden geheel voorwaardelijk met een proeftijd van twee (2) jaren. De ingangsdatum van de schorsing wordt door de tuchtcommissie met terugwerkende kracht vastgesteld op 4 november 2019, zijnde de dag van de aangifte door de aanklager bij de tuchtcommissie. Dat betekent dat wanneer [betrokkene] binnen die twee jaren opnieuw een overtreding in verband met seksuele intimidatie begaat, de straf alsnog onvoorwaardelijk kan worden opgelegd en hem daarnaast een straf kan worden opgelegd voor de nieuwe overtreding.

9. De kostenveroordeling

De kosten van deze tuchtprocedure bedragen in totaal € 1.080 en bestaan voornamelijk uit de kosten van bijstand van het ambtelijk en juridisch secretariaat en de kosten van de huur van de zittingsruimte. De overtreding waarvan aangifte is gedaan, is bewezen verklaard. Op grond daarvan wordt een straf aan [betrokkene] opgelegd. De tuchtcommissie ziet termen aanwezig om af te wijken van de in artikel 25 lid 11 van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie versie 1 april 2019 genoemde hoofdregel en zal derhalve de kostenveroordeling volledig ten laste van [betrokkene] laten komen.

10. Uitspraak

De tuchtcommissie:

- I. verklaart zich bevoegd om van de tuchtzaak kennis te nemen;
- II. verklaart de aanklager ontvankelijk in zijn aangifte namens de KNZB;
- III. besluit dat het bewijs van de overtreding van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie versie 1 april 2019 waarvan aangifte is gedaan, is geleverd en legt [betrokkene] de straf op van een schorsing als bedoeld in artikel 23 lid 1 onder e juncto artikel 14 lid 4 van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie versie 1 april 2019, zulks voor de duur van twaalf (12) maanden, waarvan negen (9) maanden geheel voorwaardelijk met een proeftijd van twee (2) jaren. De ingangsdatum van de schorsing wordt door de tuchtcommissie met terugwerkende kracht vastgesteld op 4 november 2019, zijnde de dag van de aangifte door de aanklager bij de tuchtcommissie.
- IV. bepaalt dat de aan de behandeling van deze tuchtzaak verbonden kosten, in totaal € 1.080, ten laste van [betrokkene] komen en dat [betrokkene] dit bedrag binnen 30 dagen na deze uitspraak aan de KNZB dient te hebben voldaan, bij gebreke waarvan er sprake is van een overtreding van het Algemeen Tuchtreglement van het ISR.
- V. stelt [betrokkene] in kennis van het feit dat deze veroordeling, op voet van het bepaalde in artikel 29 van het Tuchtreglement Seksuele Intimidatie versie 1 april 2019, leidt tot registratie van [betrokkene], zijn persoonsgegevens en de gegevens van de tuchtzaak in het Registratiesysteem seksuele intimidatie van NOC*NSF conform het Protocol registratiesysteem in de sport van NOC*NSF.

11. Beroep in geval van een uitspraak van de tuchtcommissie

Conform artikel 26 Tuchtreglement Seksuele Intimidatie versie 1 april 2019 kunnen zowel [betrokkene] als de aanklager binnen vier weken na de datum van ontvangst van deze uitspraak, die geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen, beroep instellen bij de commissie van beroep van het ISR. Het beroep dient schriftelijk en gemotiveerd te worden ingesteld, bij voorkeur met gebruikmaking van een standaardberoepschrift dat kan worden verkregen bij het ambtelijk secretariaat of door het te downloaden van de website van het ISR: www.instituutsporechtspraak.nl.

Amsterdam, 15 april 2020

dhr. mr. R.J.A. Dil
(kamervoorzitter)

dhr. mr. N.J. Batelaan
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden op 2020
Paraaf ambtelijk secretaris: